

Éneklés maszkban

Kocsis-Holper Zoltán énekkari divatokról, lelkes fiatalokról és a terveiről

A vírushelyzet miatt négy kamarakóruossal osztotta az együttest, és így mutatkozott be október közepén, a Kodály Kórus élén az új karigazgató, Kocsis-Holper Zoltán. A karnagy az évad kezdetétől irányítja a debreceni énekkart, a megbízatása két esztendőre szól. Az új vezető úgy látja, nagyon jó szakmai alapokról indulhat, folytatnia kell a kortárs zenéért és az ifjúságnevelésért tett eddigi kezdeményezéseket, de figyelni kell közben az új kórusdivatokat is, és vonzóvá tenni a fiatalok számára a közös éneklést. Kocsis-Holper Zoltánnal emellett arról is beszélgettünk, miért kötelező már sok koncerten maszkban énekelni, mire érdemes ügyelni a kóruspróbákon pandémia idején.

■ *Hogyan nyerte el a posztot?*

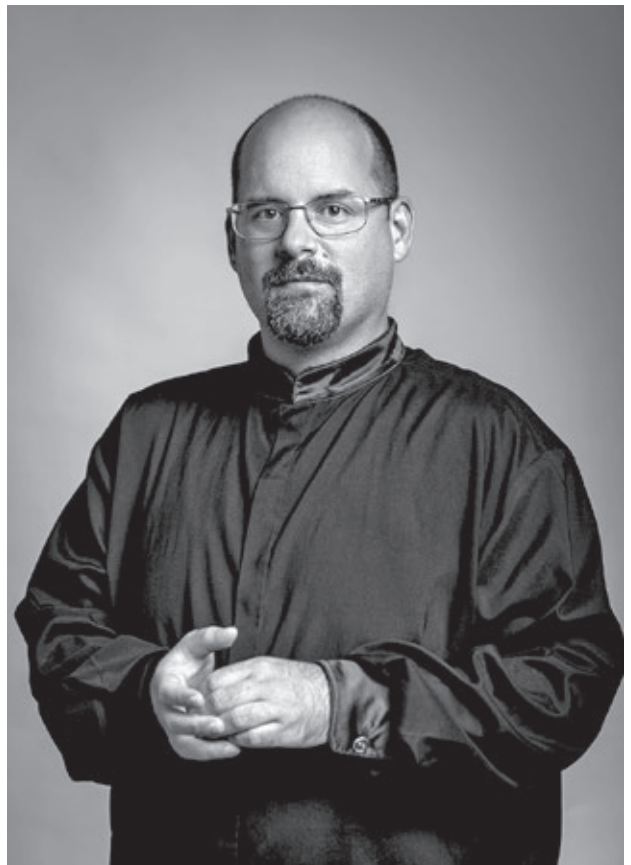
– Felkérést kaptam rá Somogyi-Tóth Dánieltől. Korábban már többször dolgoztam a Kodály Kóruossal, többek között a 2018-as és a 2020-as újévi koncerten. Debrecen miatt megváltam a Nemzeti Énekkartól, ahol az utóbbi néhány évben másodkarnagyként és a basszus szólam vezetőjeként, tagjaként dolgoztam, s elkészítettem a Vass Lajos Kamarakórustól is, amelyet 2017-től szintén én irányítottam. Bár továbbra is Budapesten lakom, a hét nagy részét Debrecenben töltöm. Azért is maradtam a fővárosban, mert a családom Sopronban él, ott alapítottam húsz évvel ezelőtt egy amatőr együttest, a Kórus Spontánuszt, ami még ma is működik, s így egyszerűbb az utazgatás.

■ *Hogyan fogadta a debreceni kórus?*

– A jelenlegi helyzetben sajnos csak kis csoportokkal tudtam találkozni, egyben az egész társulattal még nem, de szeretettel fogadtak. Tudom azt is, hogy amikor az utóbbi időben a Kodály Filharmónia új karnagyot keresett, akkor a kórustagok is javasoltak engem. Szeptembertől már el is kezdődött a közös munka, rendszeresen próbálunk, figyelembe véve a járványügyi szabályokat. Öt-hat ember, maximum 14 van egyszerre jelen a próbahelyiségben, így jóval több az otthoni felkészülés.

■ *Miként tud dolgozni a kóruossal a vírushelyzetben?*

– Jómagam a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetségének munkájában is aktívan részt veszek, nagyon sok külföldi kutatási, kóruszövetségi anyagot olvastam el, éppen azért, hogy a KÓTA ajánlással szolgálhasson az együtteseknek arról, milyen szabályokat érdemes betartaniuk. Ez alapján szerveztem meg a munkát Debrecenben is. Kisebb csoportokban dolgozunk, rövidebb próbafolyamatokkal. 20-25

perc munka után 10 perc szellőztetés következik, az énekesek távol ülnek egymástól és maszkban énekelnek. November elejétől ugyanis például Ausztriában már kötelező a maszk a próbákon és a koncerteken is. Mi szintén arra kérjük az énekeseket, hogy a szünetekben is viseljék a maszkot, ne cserélgessék a kottákat, kerüljék a kontaktust. Karnagyként én is mindig legalább két méteres távolságot tartok. Egyébként a legnehezebb a kon-

taktuskerülés, hiszen itt valóban közösségi alkotások születnek, s egy énekkar összetartó társulat! A mostani szabályozás a hagyományos kórusműködéstől nagyon-nagyon messze áll, ezért hatalmas önfegyelmet kíván. De próbálunk minden kockázatot minimalizálni. A múlt héten jelent meg a közös állásfoglalásunk Somogyi-Tóth Dániellel, mely szerint az oratorikus műsorból kivesszi az énekkart, és kisebb formációkban dolgozunk tovább. De már az október 15-i, bemutatkozó koncerten is így léptünk színpadra, a társulatot négy kamarakórusra osztottam. Versek varázsa, szavak szépsége volt az est címe, olyan vers megzenésítéseket adtunk elő, főként kortárs kompozíciókra, ahol szépen kapcsolódott a zene és a szöveg.

■ Milyen B-tervük van arra az estre, ha netán ismét kijárási korlátozást rendelnek el?

– Egyelőre folytatjuk a kislétszámú munkát, de közben próbálunk a közönség számára is tartalmakat készíteni, hogyha nem lesznek élő koncertek, akkor legalább az interneten láthassák-hallhassák a produkciókat.

■ Mennyire kész szezont vett át?

– Szeptember közepén nyilván már egy összeállított évadot kaptam, amelyben sok minden fixálva volt. Néhány időpontra, helyszínen, tematikán azonban változtattam.

■ Elődje, Szabó Sipos Máté a Csokonai Színház munkájában is részt vett.

– Az én felkérésem a Kodály Kórusra vonatkozott. Ezért az együttesért fontos döntéseket hoztam, megváltam két társulattól, de a vezetőkar nagyság, egy professzionális énekkar irányítása fontos előrelépés a számomra.

■ Milyen tervekkel vág neki a munkának?

– Az elmúlt ötven év kiváló szakmai építkezést jelentett, nagyon jó bázist, amit tovább vihetek. Ahogy a fő célokat is, amelyek közé a kortárs zeneszerzők műveinek bemutatása, műsoron tartása is tartozik. Az a cappella sorozatok mellett ugyancsak lényegesek az oratorikus produkciók. Az elmúlt néhány évben azt tapasztaltam, hogy a kóruséneklés szerte a világon egyre népszerűbb, annak ellenére, hogy az emberek erre számítható szabadideje látszólag csökken. Magyarországon is egyre újabb és újabb kezdeményezések indulnak, fiatal énekkarok születnek, alternatív kórusmegoldásokat hívnak életre. Bízom abban, hogy ha visszaáll a világ rendje, s normális körülmények között tudunk dolgozni, akkor az énekkarunknak fontos feladata lesz, hogy az a cappella művek előadásában, az együtt éneklés népszerűsítésében szerepet vállaljon. A jövőképünk a múltira építkezik. Emellett mindig figyelniünk kell a világ kórusdivatját, az újszerű megoldásokat, s szakmailag megszünni, kiválogatni a legjobb, legértékesebb megoldásokat, produkciókat. Lényeges, hogy a közönséget

Névjegy

Kocsis-Holper Zoltán karnagy szólóénekes, zenetanár.

1982-ben született Sopronban, ahol általános és középiskolai tanulmányait is végezte. 7 éves korától kezdve a soproni Állami Zeneiskola, később a Horváth József Alapfokú Művészetoktatási Intézmény diákjaként zongorázni tanult. 2001-ben érettségizett a Széchenyi István Gimnáziumban, majd felvételt nyert a Nyugat-magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Karára. Zenei tanulmányait saját öröme az egyetem alatt is folytatta.

2001 decemberében néhány társával életre hívott egy amatőr ifjúsági vegyes kart, a Kórus Spontánuszt. Ennek inspirációjára 2004-ben közgazdasági tanulmányait felfüggesztve a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem ének-zenetanár, karvezetés szakos hallgatója lett. Karvezetésre Kutnyánszky Csaba és Erdei Péter, zenetörténetre Kovács Sándor, magánénekre Darázs Renáta tanította. Tanulmányi éve alatt az intézeti vegyes kart Párkai István, majd Erdei Péter vezette. A velük való közös munka sokat alakított zenei szemléletén.

2015-ben a győri Széchenyi István Egyetem Varga Tibor Zeneművészeti Intézetének magánénekes szakos hallgatójaként diplomázott Szabó Magdolna Máriánál.

2016 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Doktori Iskolájának karvezetés szakos doktorandusz hallgatója.

2016 augusztusától 2020 szeptemberéig a Nemzeti Énekkar vezetőkaragya-helyettese.

Diplomája után, 2009–2016 között a soproni Horváth József Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanára, 2012–2014 között igazgatóhelyettese, majd tanszakvezetője.

2012-ben egy évig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium karvezetés tanára és kórusának karnagya volt. A 2001 óta eltelt időben számos művészeti együttessel dolgozott, és néhánynak a mai napig vezetője.

A Vass Lajos Kamarakórus művészeti vezetője 2017-től 2020 szeptemberéig.

Dolgozott és koncertezett már a Magyar Rádió Énekkarával, a Nemzeti Énekkarral, a Debreceni Kodály Kórusal, a Budafoki Dohnányi Zenekarral, valamint a 6. Eric Ericson Mesterkurzuson a Holland Rádió Énekkarával és a Holland Kamarakórusal.

Rendszeresen vezet kurzusokat is.

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetségének (KÓTA) művészeti bizottsági tagja.

megismertessük napjaink legizgalmasabb kínálatával. Ugyanilyen fontos az ifjúság nevelése, az ezzel foglalkozó sorozatok – egyébként a Nemzeti Énekkarnál is sikeres programot indítottunk el ebben a témakörben, melynek én voltam a szakmai vezetője. Az énekórák drasztikusan lecsökkentett száma hozzájárul ahhoz, hogy mára már egy átlagos iskolában egyre kevesebb fiatal jut elegendő zenei alaphoz. Heti egy órában ez szinte lehetetlen, ahogy nyelvet sem lehetne elsajátítani heti egy csoportos órán. Ezért nekünk, a zene területén működő alkotóknak olyan stratégiákat kell kialakítanunk, amelyekkel támogatni tudjuk az énektanárok mindennapi munkáját. Segíteni őket olyan kiegészítő programokkal, amelyek révén együtt nyerhetünk elkötelezett híveket a muzsikálásnak.

■ *Szabó Sipos Máténál a koncerteken megjelent az ének mellett a tánc, a színház, a gasztronómia, s egyre többen voltak kíváncsiak az előadásokra. Ön is folytatni kívánja az összművészeti produkciók gyakorlatát?*

– Nagyon jó iránynak tartom, de persze ehhez kell a karnagy személyisége is. Szabó Sipos Máté széles látókörűsége a kulcs e téren, de nyilván a különböző művészeti csoportokkal folytatott együttműködések olyan színes, izgalmas produktumokat eredményeznek, amelyek a közönség számára is figyelemfelkeltőek. Szóval szeretném folytatni ezt a gyakorlatot számomra is autentikus módon, amennyiben majd a vírushelyzet megengedi. Most ugyanis nem volna célszerű különböző művészeti csoportokat együtt színpadra állítani.

■ *Tavaly készítettem egy nagyobb összeállítást a Kodály Filharmóniáról, s ebben szó esett azokról a gondokról is, amelyeket a szakmai nyugdíj megszűnése okoz.*

– Ez a professzionális énekkarnál fennálló, állandó probléma, ami mind az énekeseket, mind a művészeti vezetést egyaránt sújtja. Én magam is, mint énekes, magánénekes tanár, tisztában vagyok a fajta igénybevétellel, amit egy profi kórusban való éneklés jelent. Hiszen különböző stílusokban kell énekelni heti, kétheti váltásban, s ez olyan megterhelés, ami sokszor még komolyabb is annál, mint aminek egy szólista ki van téve.

Mindez a hang egészségére is rányomja a bélyegét. Az idő múlásával az emberi hang is egyre jobban fárad, egyre nehezebb jól kordában tartani. Ezért lényeges, hogy a professzionális kórustagok állandó hangképzésre járjanak, rendszeres hangkarbantartást kapjanak. Erre mindenképpen törekedni fogunk itt, Debrecenben, hiszen ez jelenti az énekeseknek a rehabilitációt. Bízom benne, hogy lesz állandó énekmesterünk.

■ *Milyen koncerteket emelne ki a most futó szezonból?*

– A jelenlegi helyzetben minden hangverseny fontos-sá vált. Bízom benne, hogy mindegyiket oly módon tudjuk megvalósítani, ahogy terveztük. Meglátogat bennünket vendégkarnagyként Daniel Reuss, de ugyanígy említhetem az oratorikus koncerteket zenekarunkkal, a különböző, magyarországi társulatoktól érkezett felkéréseket. Különlegesség még az az est is, amelynek ötletadója Szabó Sipos Máté volt; Louis Armstrong halálának ötvenedik évfordulójára emlékező egy jazz koncertet tervezünk. A koncert különleges, farsangi hangulatúnak, és üde színfoltnak ígérkezik. Mindegyik hangversenyt nagyon várjuk. Rengeteg terv van, csak sajnós, a jelenlegi helyzetben csupán egy-egy hetet látunk előre... Én tényleg hihetetlen potenciált látok a Kodály Kórusban, és nem kizárólag az oratorikus műfajban. A debreceni énekkarnak állandó kapcsolata van a kortárs zenével, ezeket a műveket is nagyon magas színvonalon adja elő, emellett az ifjúsági nevelés terén is egyre hangsúlyosabb szerepet vállal. Fontos cél a jövőt illetően, hogy fejlesszük a hazai és a nemzetközi kapcsolatainkat. Számos más pontot is látok, amivel fel lehet kelteni a közönség érdeklődését, ezek közé tartozik a nyitás az amatorkórusok felé, ez ugyanis segíthet a professzionális együtteseknél egyre komolyabb gondot jelentő utánpótlás kérdésében is. Sok a jó kórus, egyre nő a fiatalok éneklési kedve, érdemes volna hát számukra csábítóvá tenni a professzionális énekkari pályát. Ezen dolgozunk jelenleg, akadnak is ötletek, hogy hogyan tudnánk a felnövekvő nemzedéknek perspektívát mutatni ezen a területen. Az én generációmnak már erre is gondolnia kell...

R. Zs.

TÁJÉKOZTATÁS A ZENEAkadÉMIA KONCERTJEIRŐL ÉS A JEGYEK VISSZAVÁLTÁSÁRÓL

Tájékoztatjuk közönségünket, hogy a 2020. november 11-től hatályos kormányhatározat értelmében nem tartathatók nyilvános rendezvények, így a Zeneakadémia koncertjeit sem rendezhetjük meg közönség jelenlétében. Így sem maradnak koncertélmény nélkül, előadásaink többségét ugyanis megtartjuk, és online közvetítjük Digitális Koncerttermünkben, és a Zeneakadémián bérleti sorozatot rendező zenekarok koncertjeinek többsége is elérhető lesz interneten. A jegyek visszaváltásáról honlapunkon tájékozódhatnak.

A Zeneakadémia saját szervezésű koncertjeire online váltott jegyek visszaváltását elindítjuk jegyértékesítő partnerünkön keresztül (a visszautalást szolgáltatónk, az Interticket Kft. végzi). A folyamat több hetet is igénybe vehet, hiszen egyszerre nagy mennyiségű ilyen igény kielégítése szükséges.

A Zeneakadémia novemberi programjairól innen kaphatnak tájékoztatást:

<https://online-lisztacademy.jegy.hu/#/event>